

at skrive, naar han ikke vil, det er kun en Berettigelse, men ingen Forpligtelse for Huusbonden at skrive i Studsmaalsbøgerne.

Lange: Jeg mener, at det netop beviser, at man ikke kan være tjent med disse løse Attester og heller ikke være vis paa at faae sikkre Oplysninger, hvilket man derimod veed er Tilfældet med Studsmaalsbøgerne, hvori de jo skulle staae.

Dreier: Ogsaa for mig ligger der noget Stødende i den hele Studsmaalsindretning, og det noget meget Stødende, netop fordi det er en Indretning, som kommer til at hvile paa Individet af en vis Klasse, medens man ellers har bestræbt og bestræber sig for at udflette al Classesforskjel. Jeg skulde derfor være tilbøielig til at slutte mig til et Forslag, der gik ud paa at afflasse den hele Studsmaalsindretning; men derimod forekommer det mig temmelig betænkeligt at slutte sig til det af det ærede Mindretal under den 154de Afstemningspost stillede Endringsforslag, saalænge man gaaer ind paa at beholde den hele Studsmaalsindretning. Jeg skal ikke gaae videre ind paa at udvikle denne min Ansøelse, men skal kun i Korthed bemærke, at man ved at følge dette Forslag sikkerlig ikke vil opnaae det Gode, man har tænkt sig. Man vil vistnok derved kun bevirke, at der uddanner sig en almindelig fast Skik og Brug, saaledes, at ligesaa nødvendigt som det nu er for Lyendet at have Studsmaalsbøger med Ansørelse om dets Oplysning,

ligesaa nødvendigt vil det blive anseet for Gærtigheden at have løse Attester eller Attester paa særskilt Papiir. Men derved vil Lyendet i Virkeligheden ikke opnaae Andet, end at det kommer til at holde en Studsmaalsbog paa slet Papiir ved Siden af en Studsmaalsbog paa stemplet Papiir, og ligesom der da ikke indtræder det tilsigtede Gode, saaledes undgaaer man da visseleis ikke de Ulemper, der ere antydede, forsaavidt nemlig et slet Studsmaal kan indeholde Fristelse for et Lyende til Forsalskning og lignende Misligheder. Da jeg engang har tilladt mig at begjære Ordet, skal jeg endnu, forinden jeg sætter mig, tillade mig at yttre, at jeg ikke finder, at der er overveienende Joie til at gaae ind paa det af Udvalgets Majoritet under den 155de Afstemningspost Foreslaaede, nemlig, at de Ord i Udfastet: „og han ikke kan bevise at have haft tilstrækkelig Grund dertil“, skulde gaae ud; og istedet derfor sættes: „og han ikke kan tilveiebringe saadanne Oplysninger o. s. v.“; thi der er dog nok ikke særlig Oplysning til at lette en maasse mindre samvittighedsfuld Huusbonde Udfærdigelsen af et upaalideligt eller mindre paalideligt Studsmaal, uden at han er udsat for at vove noget syndeligt Ansvar derved, naar man gjør det til en aldeles frivillig Sag for Huusbonden, om han overhovedet vil skrive noget Studsmaal eller ikke. Jeg skal derfor stemme mod dette Forslag af Udvalget.